

עורך:
ברקאי אפרתי.

ללים

עליון קבוע סעד

ח' אב תשפ"ה | פרשת דברים | 02.08.25 | גליון מס' 3404

ישראל במלחמה - גיליון 89

עַל נְהָרוֹת בָּבֶל, שָׁם יִשְׁבְּנוּ,
גַּם-בְּכִינוֹ, בְּזִכְרֵנוּ, אֶת-צִיּוֹן.

עַל-עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תָּלִינוּ כְּנִרוֹתֵינוּ.
כִּי שָׁם שְׁאִלוֹנוּ שׁוֹבֵינוּ,
דְּבַר-יִשְׁרָאֵל וְתוֹלְלֵינוּ שְׂמֵחָה.

שִׁירֵנוּ לָנוּ, מִשִּׁיר צִיּוֹן.
אֵיךְ נִשְׁיֵר אֶת-יִשְׁרָאֵל עַל אֲדָמַת נֶכֶר.

אִם-אֶשְׁכַּח יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי.
תִּדְבַּק-לְשׁוֹנִי לְחִפִּי אִם-לֹא אֶזְכְּרֶיךָ.
אִם-לֹא אֶעֱלֶה אֶת-יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֵחָתִי.

תהלים קלז

פתיחת שער חדש:

21:00

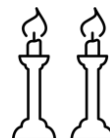
צאת שבת:

20:13

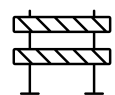
תהילים לנשים:

חיה קופלד

נרות שבת:

19:18

סגירת שער חדש:

17:30

דבר תורה / רוצי 309

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן

משה פותח בספר החמישי והאחרון בתורה בסדרת נאומים שנראית במבט ראשון סקירה היסטורית על אירועי העבר והמדבר. הרב הירש מנסה להסביר שיש כאן יותר מאשר חזרה על הסיפורים של ארבעת החומשים הקודמים של עם ישראל: "אלה הדברים מתייחס אל כל תוכן הספר החמישי של התורה. הפרקים האחרונים שבספר הרביעי כוללים את מצוות ה' הנוגעות לכיבוש הארץ, ואילו הספר החמישי כולל את הדברים שמשה דיבר אל עמו לפני פרידתו מהם; שכן מכאן ואילך לא הוא ידריך אותם במילוי תפקידם בארץ שהם עומדים לרשתה... ניצל משה את השבועות האחרונים לחייו כדי להוכיח את בני עמו ולהנחיל להם דברי חכמה ומוסר. הוא נתן למקומות אלה שמות המעידים על הכשלים הלאומיים, כדי שעל ידי כך ייזכר העם בחטאי העבר שלו, ויקבל על עצמו לתקן את עתידו"

הרב זקס במספר מקומות מדבר על ההבדל שבין היסטוריה וזיכרון, ואולי זו הנקודה בעצם של הרב הירש. הרב זקס מסביר שזיכרון הוא לא סתם סיפור העבר, הוא סיפור מכונן של זהות: "השאלות הגדולות – מי אנחנו? למה אנחנו כאן? מהי משימתנו? – נענות על הצד הטוב ביותר בדרך של סיפור, של עלילה, של נרטיב. כהגדרתה של חוקרת הספרות ברברה הרדי: "אנחנו חולמים בסיפורים, חולמים-בהקיץ בסיפורים, זוכרים, מצפים, מקווים, מתיישים, מאמינים, מפקפקים, מתכננים, משפרים, מבקרים, בונים, מרכלים, לומדים, שונאים ואוהבים על ידי סיפורים". זהו יסוד חשוב בהבנתנו איזה מין ספר היא התורה: אין היא מסכת תיאולוגית או שיטה מטפיזית, אלא סדרה של סיפורים הארוגים יחדיו והמתפרסים על פני תקופה ארוכה, ממסעם של אברהם ושרה עד נדודיהם של משה ובני ישראל במדבר. היהדות רואה את האמת פחות כמערכת ויותר כסיפור. ואנחנו חלק מהסיפור הזה. הנה לנו מהו להיות יהודי..."

היהודים היו העם הראשון שכתב היסטוריה – מאות שנים לפני הרודוטוס ותוקידידס, שתכופות מתוארים שלא כדון כהיסטוריונים הראשונים. ובכל זאת, בעברית המקראית אין מילה שמשמעותה "היסטוריה" ("דברי הימים" הוא הביטוי הקרוב ביותר במובנו לכך). במקום לדבר על היסטוריה, היא משתמשת בשורש זכ"ר. ויש הבדל יסודי בין היסטוריה וזיכרון"

אבל מה ההבדל הזה שבין היסטוריה וזיכרון? הרב זקס מסביר שהזיכרון שומר על הזהות ומשפיע על העתיד שלנו: "לאורך ספר דברים, לא פחות מארבע-עשרה פעמים, משה מזהיר את העם לא לשכוח. אם ישכחו בני ישראל את העבר, הם יאבדו את זהותם ואת חוש הכיוון שלהם ויצעדו אל אסונם" ובמקום אחר מוסיף הרב זקס: "היהודים מספרים את סיפור ה"מי אנחנו" שלהם במסירות ובהתמדה רבות משל כל אומה אחרת על פני האדמה. לכן הזהות היהודית עשירה ומהדהדת כל כך... וינסטון צ'רצ'יל אמר, "כרוחק מבטך לאחור – כן רוחק מבטך קדימה". כשאנו מספרים את סיפור עֲבָרֵנו, אנו בונים את עתיד ילדינו"

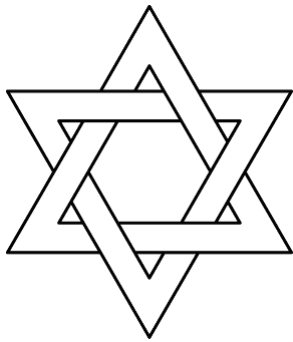
ובעצם, זה בדיוק מה שקראנו אצל הרב הירש לפני רגע כשהוא מסביר למה משה מנצל את רגעי האחרונים לתיאור היסטורי של מאורעות העבר. זה לא נאום היסטורי, זה ציווי לזכור כאומה בשביל העתיד: "כדי שעל ידי כך ייזכר העם בחטאי העבר שלו, ויקבל על עצמו לתקן את עתידו"

במוצאי שבת נציין את תשעה באב, האם אנו זוכרים?

בת life

לוח זמנים – ימי החול:

05:07–05:02	זמן טלית ותפילין
06:00	שחרית א'
06:45	שחרית ב'
09:24–09:23	סוף זמן קריאת שמע
19:20	מנחה וערבית
19:32–19:37	שקיעה
20:10	ערבית
21:00	ערבית ב' (שקד ג')

מתוך הכאב והטראומה של שמחת תורה תשפ"ד, אנשים ונשים מקיבוצי הנגב המערבי ומגוש עציון חברו יחד לבניית עתיד משותף בדרך של אמון, הקשבה הדדית ואחריות משותפת.

מתוך כך צמחה ברית הנגב וההר, ונוספו לה מעגלים שונים ברוח זו.

בבוקר צום ט' באב, יום חורבן בית המקדש, נתכנס יחד להקשיב, לשמוע את הכאבים השונים והמשותפים ולהתחזק ביכולתנו לשקם ולהשתקם, לקום ולצמוח.

רב שיח:

ד"ר אלון פאוקר | בארי

רותי דורון | תקוע

צבי זוסמן | ירושלים

יעל שבח | חוות גלעד

מנחה:

דוורית וייס | סעד

לוח זמנים – שבת דברים:

19:18	הדלקת נרות
14:00	מנחה
19:28	מנחה, קבלת שבת וערבית
06:45	שחרית א'
08:00	שחרית עדות המזרח
08:30	שחרית ב'
	תפילת ילדים
	שיעור פ"ש
13:30	מנחה א'
14:00	מנחה (בבית שנון)
16:30	תהילים לילדים אפרת ביליה
16:40	תהילים לנשים חיה קופלד
17:00	מנחה ב'
17:20	שיעורו של הרב ארי סט
17:30	מנחה עדות המזרח
20:13	צאת השבת

לוח ט באב תשפ"ה

שבת קודש – ערב ט באב

17:00 מנחה

17:20 שיעורו של הרב ארי סט

19:36 תחילת הצום

20:13 צאת שבת

מוצ"ש – ליל ט באב

20:35 ערבית, קריאת איכה וקינוח (עם הגברה)

יום א - ט באב

08:00 שחרית

10:00 – 11:30 בחדר האוכל

פתיח: הרב ארי

רב שיח "ברית הנגב וההר"

13:30 מנחה קטנה

18:30 מנחה גדולה

19:54 ערבית, סוף הצום והבדלה

הרב ארי וואצט דת

קיבוץ סעד אבל על פטירתו של חברנו

גרשום זינר ז"ל

ומשתתף בצערה של המשפחה

המת אורה סופרת לאמה

אבא שלנו, אהוב ויקר מאוד,

במשנה שאהבת בפרקי אבות כתוב: "איזהו עשיר השמח בחלקו". ואכן חיית חיים טובים ועשירים ושמחת בחלקת האלוקים הקטנה שלך. לימדת אותנו לשמוח במה שיש לנו, להבחין ביופי שבדברים הקטנים והיומיומיים כמו שמים יפים או עץ מרשים. לראות מעבר לחומר ולחפש את העיקר, למצוא את האושר במשפחה ובחוויות ובמשמעות שהם מעניקים לנו.

כבר שנים כשאני חושבת עליך מתנגן לי השיר של פרנק סינטרה I did it my way, ואפילו התבדחתי איתך כבר מזמן שזה שיר שיוכל להתאים להלוויה שלך. כן יכולתי לדבר איתך בצחוק, בציניות וגם ברצינות על הכל וגם על סוף החיים. אמרת לי שלא היית רוצה לחיות במצב של חולי ותלות והכי חששת ממצב בו תאבד את הזיכרון או את חדות המחשבה. אני השבתי שהעיקר זה המשמעות ושגם במצבי חולי ומוגבלות עדיין יכולה להיות משמעות לחייך ותרומה לאוהבים והסובבים אותך. בעיקר ציינתי שאנחנו- אמא, הילדים והנכדים עוד צריכים אותך ויכולים להיות ולנהנח ממך עוד המון. בסוף כמובן עשית את זה בדרך שלך, כמו שרצית, בעצמאות ועשייה עד הרגע האחרון. רק אתמול עוד הספקת לרכוב על האופניים אחר הצהריים לרפת והשקת בלילה את עץ האשכוליות שאהבת, רגע לפני שקרסת.

אבא, לימדת אותנו כל כך הרבה, בימים טרומ הגוגל והצא"ט ג'יפטי, פשוט יכולתי לשאול אותך שאלה כמעט בכל נושא והיית יודע לשלוף תשובה מפורטת. כשהתעצלתי לעשות חישובים חשבוניים כשאתה לידי, התקלתי אותך בשאלה ותוך שתי שניות קיבלתי תוצאה מדויקת. אינספור רגעים רבים בהם היינו חייבים לפתוח מיד מילון באמצע ארוחה משפחתית כדי למצוא את ההסבר או התרגום המדויק לאיזו מילה עלומה. לימדת אותנו לחקור ולבדוק ולרדת לפרטים ותמיד להעמיק, כל זאת בניגוד מוחלט לכך שאתה גם מפוזר ושכחן ומאוד מבולגן, כנראה שזה סוד החן והקסם שלך שהכניס הרבה צחוק למשפחתנו.

ואיזה סבא אתה! מתרגש מהנכדים, מזהה את הייחודיות של כל אחד מהזאטוטים הקטנים ותמיד שמח למשחק שולחן משותף. איילה בתי, נכדתך הבכורה רחוקה כעת במחנה קיץ בקנדה. מגיל קטן ישבתם יחד וריתקת אותה בסיפורים מהתנ"ך ברגעים מתוקים של סבא ונכדה שהיא תמיד תיקח איתה.

אבא הרפתן המקצוען, החוקר ולומד ללא הפסקה תכונות שהביאו אותך למצוינות ומומחיות בתחום הגנטיקה- טיפוח העדר בארץ. ותמיד בצניעות! בזכותך הבנתי כבר בגיל צעיר שעבודה יכולה להיות גם חלק מזהות ואיכות חיים נמדדת גם בסיפוק והנאה מהעבודה.

כל כך הרבה עוד אפשר לספר עליך כי באמת התעניינת והתמקצעת בתחומים רבים. ואפילו לא הזכרתי את המוזיקה הקלאסית, ספרי ההיסטוריה ואופני הכושר שכל כך אהבת.

תודה על המון רגעים משותפים שתמיד יהיו איתנו, תודה על כמעט 52 שנות נישואים עם אמא היקרה שלנו, אנחנו נציין איתה את יום הנישואין הקרוב שלכם בראש חודש אלול. תודה שיצרתם לנו יחד שניכם משפחה אוהבת ומלוכדת. אנחנו נמשיך יחד עם אמא, האחים, בני הזוג והנכדים להיפגש ולהנות מהמשפחה שלנו.

אמא תודה שתמיד שמרת, דאגת וארגנת שהכל יתקתק, בזכותך אבא יכל לרחף לפעמים ולהתפזר במחשבות. תודה לכל מי שהגיע להיות איתנו כאן ובמיוחד למשפחת גל שלנו היקרים, החברים הקרובים והרחוקים והשכנים התומכים וכמובן קהילת קיבוץ סעד.

הלכות מצות תשעה באב תשע"א

צאת השבת ותחילת התענית:

1. השנה ט' באב חל ביום ראשון והוא מתחיל מייד עם שקיעת החמה של מוצאי שבת (פ' דברים), כפי שיבואר.
2. בשבת זו אין מגבלה על אכילת בשר ושתיית יין. גם בסעודה שלישית ניתן לאכול בשר ולשתות יין למי שרגיל בכך כל השנה (סימן תקנב, סעיף י). מפאת התענית והאבלות לא ראוי להזמין ולארח משפחות לסעודה שלישית, אלא אם כן הם נוהגים לסעוד יחד בכל שבת (שם משנה ברורה, ס"ק כג). יש להקפיד לסיים את האכילה לפני שקיעת החמה (19: 36). בשעה זו מתחילה התענית.
3. בתפילת מנחה של שבת אין אומרים 'צדקתך' (שם, סעיף יב ובסימן תקנט, א).
4. נהגו שלא ללמוד תורה בערב תשעה באב מחצות היום, מלבד דברים שמותר ללמוד גם בתשעה באב (ענייני החורבן ודיני אבלות). לכן, הנוהגים ללמוד פרקי אבות ילמדו לפני חצות היום (12: 47). המיקל ללמוד תורה כרגיל בערב תשעה באב יש לו על מי לסמוך (משנה ברורה סי' תקנג, ס"ק ח-י). השיעור הקבוע בשבת אחר הצהריים יתקיים ב 17: 20 (מנחה ב 17: 00).
5. מתחילת התענית ועד צאת השבת אין לנהוג מנהגי אבלות (לא חולצים נעלים ולא מחליפים לבגדי חול). אפשר לשיר שירי סעודה שלישית שקטים או ללמוד בענייני דיומא.
6. עם צאת השבת (20: 13) לפני תפילת ערבית יש לומר 'ברוך המבדיל בין קודש לחול' (ללא שם ומלכות. רק לומר את חמש המילים הללו), כדי שנוכל לחלוץ את נעלי העור ולהחליף את בגדי השבת בבגדי חול (שם במשנה ברורה ס"ק ז). את זמן תפילת ערבית נאחר (20: 35) על מנת לאפשר לכולם להתארגן ולהגיע לבית הכנסת. מן הראוי שכל אחד יברך בביתו ברכת 'בורא מאורי האש' על הנר.
7. מפאת הצום לא נערוך הבדלה על הכוס במוצ"ש, אלא נבדיל ביום ראשון בערב עם צאת הצום (סימן תקנו, א). לפני קריאת איכה נברך בבית הכנסת על הנר ברכת 'בורא מאורי האש'. מי שלא ברך בביתו ולא שמע את הברכה בבית הכנסת יברך כשיחזור לביתו (שם במ"ב ס"ק א).
8. בתפילת ערבית במוצ"ש יש לומר 'אתה חוננתנו' (סימן תקנט, א). אם שכח לומר – אינו חוזר (סימן תקנו במ"ב ס"ק ב).
9. בתפילת ערבית לאחר תפילת עמידה יאמר הש"ץ קדיש שלם ('תתקבל'). לאחר קריאת איכה ואמירת הקינות אומרים 'ואתה קדוש', אבל לא אומרים 'ויהי נעם' כמו בכל מוצ"ש (סימן תקנט, ב ובמ"ב ס"ק ד וס"ק ז).

הלכות ומנהגי התענית:

10. תשעה באב אסור בחמישה עינויים: אכילה ושתייה, רחיצה, סיכה, נעילת הסנדל ותשמיש המיטה. מלבד עינויים אלו נהגו עוד איסורים כמבואר להלן.
11. יולדת בתוך שלושים יום ללידה פטורה מהתענית. גם חולה שהרופא מחייב אותו לאכול, או שחש חלישות בגופו יאכל ולא יתענה (סימן תקנד, ו).
12. מי שאינו צם אינו רשאי לאכול לפני שיבדיל (סימן תקנט, במ"ב ס"ק לז). מכיוון שהוא מבדיל בצום עצמו, כדאי שיבדיל על כוס קפה או על מיץ טבעי ולא על יין (לא מבדילים על מים). כמובן שעליו לברך ברכת 'שהכל נהיה בדברו' במקום 'בורא פרי הגפן'. סדר ההבדלה – מתחילים בברכות (ללא פסוקי הישועות וללא בשמים): א. 'שהכל נהיה בדברו'. ב. 'בורא מאורי האש'. ג. ברכת המבדיל. ילדים קטנים שאוכלים יכולים לאכול גם בלי הבדלה.
13. איסור רחיצה כולל כל מגע עם מים (סימן תקנד, ז). מי שהתלכך יכול לשטוף את מקום הלכלוך. לכן לאחר החלפת טיטול לתינוק, יציאה מהשירותים או כל פעולה מלכלכת מותר לרחוץ הידיים או הגוף כפי הצורך (שם, ט).

14. בנטילת ידיים בבוקר אין ליטול את כל היד אלא עד סוף קשרי האצבעות. לאחר שמנגבים מעט את הידיים אפשר להעבירם על העיניים ולנקותם (שם, י-יא).
15. איסור סיכה כולל מריחת הגוף בשמן או בקרם. מותר למרוח משחות לצורך רפואי. גם שימוש בדאודורנט מותר ואינו בכלל איסור סיכה.
16. איסור נעילת הסנדל כולל נעלי עור בלבד (שם, טז). יש שכתבו להחמיר בכל נעל שנוחה לרגל ואפילו אינה עשויה מעור (שם, שערי תשובה ס"ק יא).
17. לא מברכים זה את זה באמירת 'שלוש' בתשעה באב. גם מאמירת 'בוקר טוב' יש להימנע. נתינת מתנות אסורה גם היא כשאיילת שלום (שם סעיף כ ובמ"ב ס"ק מא).
18. לימוד תורה אסור בתשעה באב משום שנאמר 'פְּקוּדֵי ה' יִשְׁרִים מִשְׁמָחֵי לֵב' (תהלים יט, ט). אבל מותר ללמוד ענייני חורבן ואבלות: מגילת איכה עם פרשנים, פרקי חורבן בספר ירמיהו, ספר איוב, מדרש איכה, סוגיות החורבן בבבלי מס' גיטין (דף נה ע"ב – נח ע"א), פרק שלישי במסכת מועד קטן ('אלו מגלחין') ועוד.
19. נוהגים לשבת על גבי קרקע כאבלים מתחילת התענית עד חצות היום (12:47. סימן תקנט, ג). יש שהקפידו שלא לשבת על הקרקע בלי הפסק בד, כרית או שרפרף (שם, שערי תשובה ס"ק ג).
20. מה מותר וכדאי לעשות בתשעה באב? ללמוד ולעיין בדברים המותרים (לעיל סעיף 18); לקרוא ספרים על תקופת חורבן הבית או השואה; לראות סרטים שעוסקים בנושא; לחשוב יחד או לחוד על דרכים לתיקון החברה, המשפחה ואני בעצמי (אפשר גם לקבל החלטות והנהגות בפורום משפחתי) וכו'. כל הפעולות הללו אינן מסיחות את הדעת מהאבלות אלא עוסקות בה או בתיקון עולם. תכנים אלו עומדים בבסיס המפגש הקהילתי בבוקר תשעה באב בחדר האוכל.
21. בתפילת מנחה מתעטפים בטלית ומתעטרים בתפילין (סימן תקנה, א). בברכת 'בונה ירושלים' אומרים 'נחם' וחותמים 'מנחם ציון ובונה ירושלים'. ובברכת 'שומע תפילה' אומרים 'עננו'. מי ששכח להוסיף אינו חוזר ומתפלל (סימן תקנו, א). הנוהגים במנהגי ע"מ אומרים 'נחם' ו'עננו' בכל תפילות היום (סימן תקנה, א).
22. לאחר מלחמת ששת הימים והחזרה לעיר הקודש ומקום המקדש לא ראוי לומר את נוסח תפילת 'נחם' עם תיאורי האבל והחורבן המופלגים של ירושלים. הצעות רבות העלו הפוסקים להתאמת הנוסח למציאות החיים המתחדשת. מומלץ לעיין בהצעות השונות שהביא אליהוא שנון בסידורו 'ושננתם'. מנהג סעד לומר נוסח 'ירחם'.

סיום התענית והבדלה:

23. לאחר תפילת ערבית, בצאת הצום, נהגו לקדש הלבנה (רמ"א סימן תקנא, ח) כדאי וראוי לשטוף ידיים ופנים לפני 'קידוש הלבנה' אותה יש לומר מתוך שמחה ולא בעצב.
24. ביום ראשון עם צאת הצום (19:54) יש להבדיל על כוס יין. סדר ההבדלה: ברכת 'בורא פרי הגפן' (ללא פסוקי הישועות) וברכת 'המבדיל' בלבד (ללא ברכת הבשמים והנר). המבדיל יכול לשתות בעצמו את היין ואין צורך לתת לקטן לשתות (סימן תקנו, מ"ב ס"ק ג).
25. מכיון שעיקר שריפת המקדש היתה ב' באב, מנהגי האבלות נמשכים עד יום שני בחצות היום. לכן אין לאכול בשר ולשתות יין, וכן להסתפר ולכבס עד חצות יום שני (סימן תקנה, א). במקרה הצורך אפשר להקל בתספורת וכיבוס כבר מבוקר יום שני (ביאור הלכה שם ד"ה עד חצות).

"תרחם ציון כאשר אמרת, ותכוננה כאשר דברת,

תמהר ישועה ותחיש גאולה, ותשוב לירושלים ברחמים רבים..."

(סיום הקינות לתשעה באב)

פינת החטופים והנעדרים

טל חיימי הי"ד

בן 41, ניר יצחק

טל הוא דור שלישי בקיבוץ, עבד כמהנדס במפעל ברביבים. נחשב לאחד מעמודי התווך בקהילת הקיבוץ. נשוי לאלה ואבא לשלושה: תאומים בני 9 וילד בן שש. בזמן שנחטף אלה היתה בהריון עם ילדם הרביעי, ותיעדה את התפתחות ההריון והתהליך שהיא עוברת בשביל להראות לטל כשיחזור. בשבת בבוקר טל יצא מהבית להילחם, עדכן את אלה שיש מחבלים בקיבוץ ואמר לה לנעול את הדלת. אלה נעלה, חסמה את הדלת ברהיטים והצטיידה בסכין. בעשר בבוקר ניתק הקשר עם טל והוא נחטף לעזה. אלה ושלושת ילדיהם - ניר, עינב ואודי, חולצו רק בשעות הערב מהממ"ד.

ב-13.12.23 התבשרה המשפחה שטל נהרג ב-7 באוקטובר בקרבות על הקיבוץ וגופתו מוחזקת בידי חמאס. ב-2.5.2024 ילדה אלה את בנם הרביעי - לוטן, שלא יזכה להכיר את אביו. אלה אשתו מספרת: "בלידות הקודמות טל לא היה מחזיק לי את היד אלא יושב בשקט. אם אני לא הייתי שותה, הוא לא שתה, ואם לא אכלתי, הוא לא אכל. בלידה הזו ביקשתי מכולם להיות קצת לבד, והייתי שעתיים עם עצמי. התייחדתי עם הכאב שהיה בי. ללדת בלי טל היה קשה מאוד. יש תחושת החמצה, שהוא פספס את כל הטוב ולא זכה לראות את הבן שלנו."

מי יתן וישוב לקבר ישראל ולמנוחת עולמים במהרה

פינת המזל הטוב

ברכות חמות וזרור איחולים
ליאנה וחנן צוריאלי
להולדת הבת
תהילה
שתזכו לאהבה בשמחה ובנחת

זרור איחולים וברכות חמות
לתהילה ואיל וחניש
לנחום וצידית לנדאו
ולכל המשפחה המורחבת
להולדת הבן / נכד
שתזכו לאהבה בנחת ובשמחה

"זיכרון 710" - שימור ווטסאפ מה 7.10 - מגיעה לסעד - תשעה באב תשפ"ה.

הזמן אוזל - הסיפור שלכם חייב להישמר - אנו פונים אליכם בפעם השנייה, לאחר שהיינו בקשר עם אנשי סעד בעבר באמצעות חגית רפל, רכזת ההנצחה והארכיון. ביום ראשון הקרוב, תשעה באב (3.8), בין השעות 10-13, תזכו תושבי סעד להיות חלק מפרויקט היסטורי ייחודי. במקביל לשיחה הקהילתית שתיערך בחדר האוכל, יגיעו לסעד נציגי עמותת "זיכרון 710" - עמותה ללא מטרות רווח הפועלת בשיתוף הספרייה הלאומית. הם יאפשרו לכם לשתף את הודעות הוואטסאפ שלכם מה 7.10 בארכיון דיגיטלי הלאומי.

למה זה כל כך חשוב? כל יום שעובר, הודעות וואטסאפ נמחקות וחומרים דיגיטליים הולכים לאיבוד. מאות אלפי הודעות של תושבי העוטף כבר נשמרות בארכיון הדיגיטלי, אך מסעד יש בידינו עד היום הודעות בודדות בלבד. האמת ההיסטורית של 7-9 באוקטובר נמצאת בטלפון שלכם - והיא בסכנת הכחדה.

מי יכול לתרום? לכל אחד מכם יש סיפור שחייב להישמר לדורות!

- אם שישבה עם ילדיה בממ"ד
- לוחם מכיתת הכוננות
- מי שדאג לשלום התושבים
- מי שקיבל הודעות חירום מהמועצה
- מי שפתח את הטלפון רק במוצאי שבת ודאג לפינוי ב-8.10, וכמובן עוד רבים אחרים

איך זה עובד? העמותה פיתחה טכנולוגיה מתקדמת לשאיבה בטוחה של הודעות מהטלפון. התכנים נשמרים בארכיון דיגיטלי מאובטח תחת פיקוח גופי בקרה חיצוניים. הפרטיות שלכם מובטחת!

- אתם בוחרים בדיוק אילו תכנים לשתף
- התצוגה תהיה בשמכם או באנונימיות - לפי בחירתכם
- פרטי משתתפים אחרים בשיחות יישארו מוסתרים
- רמות אבטחה ואתיקה גבוהות ביותר

מה תקבלו בתמורה? הסיפור שלכם יהפוך לחלק מאוסף דיגיטלי מרגש שישמר את הזיכרון לדורות. בנוסף, תוכלו לקבל תוצרי זיכרון אישיים המספרים את הסיפור המשפחתי שלכם.

קחו חלק בהיסטוריה - זו ההזדמנות שלכם להיות חלק מהמשימה הלאומית הזו. העמותה הוקמה ביוזמת יניב הגי מקיבוץ בארי ופועלת מתוך רצון עמוק להנגיש את האירועים שחווינו בזמן אמת ולהנציח את הסיפור שלנו למען הדורות הבאים בארץ ובעולם.

זכרו: לכל אחד יש סיפור, ולכל סיפור יש ערך היסטורי.

עמותת "זיכרון 710" - בשיתוף הספרייה הלאומית

להשתתפות או שאלות נוספות: פנו לנציגי העמותה ביום ראשון במועדון

או בקרו באתר שלנו: <https://www.710memorial.org>

צרכי דרך - מפגש בין צעירים לותיקים

השבוע התקיימה פעילות מיוחדת בקיבוץ, במסגרתה נפגשו וותיקים וצעירים לשיחה פתוחה ומקרבת. מטרת המפגש הייתה ליצור מרחב של היכרות עמוקה יותר בין דורות הקיבוץ, ולעסוק יחד בשאלות של זהות, שייכות וערכים משותפים.

במהלך הפעילות הונחו המשתתפים לשתף בתחושותיהם ובזווית הראייה האישית שלהם על הקיבוץ — מה הוא בשבילם, אילו ערכים הוא מייצג, ואיך נראית הרוח של סעד בעיניהם. אחת השאלות המנחות שהובילה לשיח מעניין במיוחד הייתה:

"אם צלם היה מגיע לקיבוץ, מהי התמונה שהוא צריך לתעד כדי ללכוד את מהות המקום?"

השאלה הפשוטה הזו פתחה פתח לשיחה עשירה, שהעלתה זיכרונות, רגעים מרגשים, וסיפורים שציירו את סעד כמקום של קהילה, ערבות הדדית, חיבור לאדמה ולחיים משותפים.

השיח היה נעים, מעמיק ומחבר, ואיפשר לכל אחד מהמשתתפים, צעירים וותיקים כאחד — לשמוע, לשתף ולהרגיש חלק מהפסיפס האנושי שמרכיב את הקיבוץ שלנו.

לאורך השיחה הורגשה תחושת שייכות, כבוד הדדי וגעגוע לתמונות מהעבר, לצד תקווה ואחריות לעתיד המשותף. ואם כל זה לא מספיק, החלק האחרון של הערב הזה היה יצירה של "ערכים על אריחים" שהביאו לידי ביטוי בצורה אמנותית את הערכים והקולות השונים שעלו בקבוצות, בעבודה משותפת בקבוצות הטרוגניות. תודה להוגות והמארגנות של הערב הזה, שגית דניאלי, מיכל אחיטוב, רותי לזר ואריאלה כהן. ולדרורית וייס ותמר אייל שהנחו אותנו בצורה מופלאה.

הלוואי שזו רק התחלה של עוד הרבה מפגשים בין-דוריים שיחזקו את הרקמה החברתית והקהילתית של סעד.

אסי פנחס

פינת מועדון +60

ארוחת בוקר

יום שני י' אב 4/8

בשעה 8:30 תתקיים ארוחת הבוקר שלנו. נקיים הדרכה למילוי שאלון לוותיקים בעקבות המלחמה.

ט' באב, יום ראשון,

3/8, מועדון הותיקים

סגור

ארוחת צהריים משותפת

יום רביעי י"ב אב 6/8

בשעה 12:00.

נשב יחד לארוחת צהריים (למי שהזמין מראש. ניתן).

שיעור עם גילי זיוון

יום רביעי, י"ב אב, 6/8

בשעה 18:00.

בנושא שמשון הגיבור

מקום יפה לקפה (או תה) – מחדש תצפית אק רוחמה

תיאור המקום: אפתח בכך שאני מוצא את כתיבת המדור מעט מאתגרת עבורי בימים אלו, שכן אני משתדל להתאים את האתרים לעונה ובנוסף לא לחפש רחוק בכל שבוע אלא קצת להישאר קרוב. למשל השבוע אמליץ על מקום מקסים וקרוב, שיהיה מקסים לאין ערוך בעוד חודשים מספר. החלטתי בכל זאת לכתוב עליו בקצרה, ואולי בעונת הפריחה נרחיב על האתרים סביבו- חרבת ג'ממה, הבתרונות, ועוד.

אז אחרי כל ההקדמה הארוכה, הגענו לסיבה לשמה התכנסנו- מגדל תצפית האש של רוחמה. אני מאוד מקווה שעל אף התפוצה הרחבה של העלון נוכל להסכים שהמידע יישאר כאן בינינו, שכן קוראיו הנאמנים של המדור זוכרים בוודאי שרוני צופה האש בחוליקאת סיפר על חברו שמחפץ בנהלים. ובכן, החבר נמצא, ואכן מדובר בבחור מפרגן ונחמד, שלא השיב את פנינו ריקם ואישר בשמחה לטפס ולגמוע את המרחב בעינינו. הגבעה עליה ניצב המגדל איננה מטופחת ומרכזית כמו 138.5, אך התצפית מראש המגדל בהחלט שווה את ההגעה. נוף פנורמי, 360 מעלות של נגב צפוני ומערבי בזוויותיו הרכות, אמיתי, חשוף, לא יומרני, ועדיין מרשים ביותר.

הגעה: בווייז נכתוב "רוחמה". נפנה בצומת איבים לכיוון מזרח, נעבור את חוות השקמים ודורות, ואז נפנה צפונה לכביש הגישה של רוחמה. לפני הכניסה לקיבוץ, ממש מול השער, נפנה שמאלה (מערבה) לדרך עפר עם שילוט למגדל תצפית אש. ניסע על דרך עפר נוחה יחסית, וניקח בחשבון שהרכב מתלכלך מעט מהעפר שעולה. נמשיך ישר על דרך העפר ונתעקל איתה ימינה, כשלשמאלנו תהיה חירבת ג'ממה כאמור, ונראה את המגדל בראש הגבעה לפנינו. נגיע ונחנה, נגיד שלום לנאיף השומר ונשב איתו קצת על הספות הנוחות עד שיתרצה ויפתח את שער המגדל. במקום גם שולחנות קק"ל וצל עצי חרוב ושקמה.

טוב לדעת: מעניין לקרוא על תולדות רוחמה, שעברה הרבה מאז שנקנו אדמותיה בשנת 1911 והיא עלתה לקרקע לראשונה שנה לאחר מכן (כמושבה), ועד שהצליחה להתבסס ולהתקיים באופן המשכי ורציף כפי שאנו מכירים אותה היום. ראשית, רוחמה היא למעשה הישוב היהודי הראשון שהוקם בנגב בעת החדשה. המושבה נחרבה במהלך מלחמת העולם הראשונה, ננטשה ונבזזה על ידי בדואים תושבי הסביבה. אחרי המלחמה הישוב נבנה שוב אך ננטש בפרעות תרפ"ט. בשנת 1932 נעשה נסיון נוסף, אך במאורעות תרצ"ו-תרצ"ט שוב נהרסו הבתים ונעקרו המטעים. בשנת 1943 עלה לקרקע הקיבוץ שמתקיים מאז כאמור באופן רציף, ומספטמבר 2024 מתגוררים בו תושבי כפר עזה כמקום מושבם הזמני עד לחזרה לביתם במהרה בע"ה.

תזכורת- שלחו תמונות שלכם עם כוס קפה באחד האתרים שהופיעו במדור, התמונות שישלחו לוואטסאפ או לכתובת המייל shdominitz@gmail.com יזכו לתהילת עולם בעלון זה ממש, ומבין השולחים תוגרל התמונה אשר תזכה בערכת קפה מהודרת.

מה דוא"ל